

Stanovisko Nejvyššího soudu ČSR ze dne 18.02.1974, sp. zn. Tpj 37/74, ECLI:CZ:NS:1974:TPJ.37.1974.1

Číslo: 16/1974

Právní věta: Stavební bytová družstva nejsou oprávněna nabízet a přejímat záruky, popř. podávat žádosti uvedené v § 4 odst. 1 a § 6 odst. 1 tr. ř. ani za své členy, ani za své pracovníky, byť i nebyli jejich členy.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 18.02.1974

Spisová značka: Tpj 37/74

Číslo rozhodnutí: 16

Číslo sešitu: 6

Typ rozhodnutí: Stanovisko

Hesla: Záruka společenské organizace

Předpisy: 141/1961 Sb. § 4 odst. 1
§ 6 odst. 1

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 16/1974 sb. rozh.

Stavební bytová družstva nejsou oprávněna nabízet a přejímat záruky, popř. podávat žádosti uvedené v § 4 odst. 1 a § 6 odst. 1 tr. ř. ani za své členy, ani za své pracovníky, byť i nebyli jejich členy.

(Stanovisko trestního kolegia Nejvyššího soudu ČSR ze dne 18. února 1974 č. [Tpj 37/74](#).)

Podle § 4 odst. 1 tr. ř. mohou společenské organizace a družstva v tomto ustanovení uvedené nabídnout převzetí záruky za nápravu obviněného. Tytéž společenské organizace a družstva mohou podle § 6 odst. 1 tr. ř. převzít záruku za dovršení nápravy odsouzeného a na tomto podkladě žádat o jeho podmíněné propuštění z trestu odnětí svobody.

Ustanovení § 4 odst. 1 (a v důsledku toho i § 6 odst. 1) tr. ř. uvádějí přitom výlučně (taxativně), že k převzetí uvedených záruk a k podání žádosti o podmíněné propuštění odsouzeného z trestu odnětí svobody jsou oprávněny toliko tyto společenské organizace a družstva: a) základní organizace Revolučního odborového hnutí, b) mládežnická organizace, c) jednotná zemědělská družstva, jejichž je obviněný, popř. odsouzený pracovníkem, d) výrobní družstva, jejichž je obviněný, popř. odsouzený

pracovníkem.

Jiné než tyto společenské organizace a družstva k nabídnutí zmíněných záruk, popř. žádosti oprávněny nejsou. Nejsou proto k tomu oprávněna další lidová družstva vyjmenovaná příkladmo (arg. „zejména“) v § 77 odst. 2 hospodářského zákoníka, tedy meliorační družstva, spotřební družstva, stavební bytová družstva a družstva vzájemné občanské pomoci.

Důvod, proč § 4 odst. 1 a § 6 odst. 1 tr. ř. oprávnějí z lidových družstev k procesním úkonům tam uvedeným pouze jednotná zemědělská družstva a družstva výrobní, tkví v povaze činnosti členů (pracovníků) těchto dvou typů družstev. U pracovníků (členů) výrobních družstev a jednotných zemědělských družstev má jejich činnost (práce) v družstvu nebo pro družstvo zpravidla obdobnou povahu jako výkon práce v zaměstnaneckém pracovním poměru. Tvoří proto kolektivy pracovníků toho či onoho pracovního úseku, v nichž mohou tato družstva podle § 4 odst. 1 (a § 6 odst. 1) tr. ř. projednat převzetí záruky uvedené v cit. ustanoveních za svého pracovníka (člena), popř. podání žádosti o jeho podmíněné propuštění z trestu odnětí svobody. Tyto kolektivy mají pak též výchovně působit na obviněného nebo odsouzeného.

Členství v stavebních bytových družstvech tento pracovní (zaměstnanecký) charakter nemá. Členové stavebních bytových družstev proto také nevytvářejí z titulu svého členství v takovém družstvu kolektiv, jak jej má na zřeteli § 4 odst. 1 a § 6 odst. 1 tr. ř. Podstata jejich členství záleží a vyčerpává se v užívání bytové jednotky a v plnění povinností s jejím užíváním spojených. Přitom na věci nic nemění, zda člen stavebního bytového družstva se podílí či podílel na stavbě domu, v němž mu je přidělena bytová jednotka. Činnost členů stavebních bytových družstev není z titulu jejich členství činností vyplývající z pracovního poměru nebo z poměru obdobného pracovnímu poměru. Pokud jsou zaměstnání, jsou zpravidla v pracovním nebo obdobném poměru u jiné organizace.

Pro tento svůj specifický charakter (předmět své činnosti) nejsou stavební bytová družstva uvedena v § 4 odst. 1, a tím ani v § 6 odst. 1 tr. ř.